

Advies bijkomende onderwijsbevoegdheid dko – maart 2021

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies op vraag van Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand op 5 maart 2021

Uitgebracht door de Raad Levenslang en Levensbreed Leren op 30 maart 2021 met 19 stemmen voor en 1 onthouding

Voorbereiding: commissie Deeltijds Kunstonderwijs op 16 maart 2021 en 23 maart 2021 onder voorzitterschap van Hans Laureyn

Dossierbeheerder: Ewoud De Sadeleer

1 Situering

Op 1 september 2018 trad de nieuwe regeling in werking voor de toekenning van onderwijsbevoegdheid aan een academie deeltijds kunstonderwijs, zoals bepaald in artikel 130 van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs. Die regeling wordt verder uitgewerkt in artikel 55 tot en met artikel 58 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 maart 2018 betreffende het opleidingsaanbod, de organisatie, de personeelsformatie, de inning van inschrijvingsgeld en de certificering van het deeltijds kunstonderwijs.

Het schoolbestuur van een academie kan onderwijsbevoegdheid verwerven voor:

- een cluster van opties;
- een cluster van muziekinstrumenten;
- een unieke optie;
- een muziekinstrument.

Volgens die nieuwe regeling moet een schoolbestuur ten laatste op 1 maart bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) een aanvraag indienen voor het verkrijgen van bijkomende onderwijsbevoegdheid. De minister neemt voor 15 mei een beslissing op basis van de adviezen verstrekt door de Vlor, de adviescommissie (bestaande uit vertegenwoordigers van AGODI, het departement Onderwijs en Vorming en de Onderwijsinspectie) en, in voorkomend geval, het netoverschrijdend samenwerkingsforum deeltijds kunstonderwijs Brussel.¹

Dit advies heeft betrekking op de aanvragen ingediend voor 1 maart 2021, met het oog op het schooljaar 2021-2022. De Vlor heeft 77 ontvankelijke aanvragen ontvangen ter advisering voor bijkomende onderwijsbevoegdheid, voor clusters van opties, unieke opties, clusters van muziekinstrumenten of een muziekinstrument.

2 Beoordelingscriteria

De Vlor stelde voorafgaand aan de bespreking van de aanvragen voor bijkomende onderwijsbevoegdheid beoordelingselementen op. Die criteria zijn gebaseerd op de hogervermelde bepalingen in het decreet van 28 februari 2018 en het besluit van de Vlaamse Regering van 16 maart 2018. Die beoordelingselementen werden ook gecommuniceerd aan de academies voor deeltijds kunstonderwijs door de onderwijsverstrekkers.

Bij de advisering van de ingediende aanvragen voor bijkomende onderwijsbevoegdheid door de schoolbesturen, heeft de Vlor rekening gehouden met onderstaande elementen. **Alle aanvragen** worden beoordeeld op:

Visie

- De aanvraag sluit op een consequente manier aan bij de visie van het eigen artistiek pedagogisch project.

¹ Het netoverschrijdend samenwerkingsforum deeltijds kunstonderwijs Brussel verleent eveneens advies over de aanvragen die zijn ingediend door een schoolbestuur van een academie waarvan de hoofdvestigingsplaats gelegen is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

- De aanvraag is complementair met het bestaande aanbod en dit is helder en onderbouwd geformuleerd.

Potentieel

- De leerbehoefte wordt onderbouwd aangetoond in het dossier.
- Het potentieel wordt gesitueerd zowel op het niveau van de leerlingen (intern of extern, bestaande doelgroep of nieuwe doelgroep) als op het niveau van het aanbod (inhoudelijke vernieuwing of verbreding van het aanbod).

Organisatie van het aanbod

- Expertise: het schoolbestuur toont aan over de nodige expertise (leerkrachten, leermiddelen, ...) te beschikken om het nieuwe aanbod te realiseren.
- Infrastructuur: het schoolbestuur toont aan over de nodige infrastructuur te beschikken om het nieuwe aanbod te realiseren. Het criterium van infrastructuur is voor de Vlor een secundair criterium.

Unieke opties worden bijkomend beoordeeld op aansluiting bij het lokale of regionale immaterieel of materieel cultureel of aansluiting bij de lokale amateurkunstbeoefening.

Nog niet bestaande opties worden bijkomend beoordeeld op:

- de mate waarin de optie aangevraagde optie of het aangevraagde vak of muziekinstrument zich onderscheidt van het bestaande DKO-aanbod;
- de leerbehoefte die werd vastgesteld met het oog op hetzij vervolgonderwijs, hetzij kunstbeoefening in de vrije tijd of op de arbeidsmarkt;
- het potentieel voor het bereiken van nieuwe doelgroepen;
- de mate waarin de optie inspeelt op een actuele tendens in de kunsten of bijdraagt aan het bewaren van het immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen.

Na elke advisering van aanvragen bijkomende onderwijsbevoegdheid evalueert de Vlor de gehanteerde beoordelingscriteria en, indien nodig, worden de criteria verfijnd in functie van de volgende adviesronde.

Alle ingediende dossiers werden afzonderlijk besproken bij de opmaak van voorliggend advies, en dit aan de hand van de hierboven vermelde beoordelingselementen. Indien de Vlor na bespreking van het dossier oordeelt dat een aanvraag in voldoende mate beantwoordt aan de beoordelingscriteria, dan verleent hij een gunstig advies aan die aanvraag. Bij gunstige adviezen worden indien nodig aandachtspunten geformuleerd. De Vlor geeft daarnaast steeds een motivering als een aanvraag een ongunstig advies krijgt.

3 Algemene opmerkingen

3.1 Aanvragen aanbod op maat

De Vlor ontving een groot aantal aanvragen onderwijsbevoegdheid voor een aanbod op maat voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (27 van de 77 aanvragen). Die aanvragen leggen

een fundamentele problematiek bloot in verband met de onderwijskansen van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het dko. Het nieuwe decreet deeltijds kunstonderwijs biedt de academies onvoldoende ondersteuning om leerlingen met specifieke noden binnen het reguliere aanbod optimaal te integreren. Niettegenstaande er een decretaal kader is voor het aanbieden van basiszorg, verhoogde zorg en individueel aangepaste curricula, staan nog heel wat belemmeringen een optimale en daadwerkelijke zorgaanpak in de weg. Een groot aantal academies trekken aan de alarmbel en dienen nu massaal programmatie-aanvragen in voor een 'deeltijds kunstonderwijs op maat' om op die manier een impuls te geven voor de volwaardige inrichting van deeltijds kunstonderwijs voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Voor de indienende schoolbesturen vormen de ingediende programmatie-aanvragen een manier om meer leerlingen met specifieke noden meer kansen te geven in het deeltijds kunstonderwijs. Om gelijke kansen en het recht op onderwijs te realiseren hebben we nood aan een concrete onderwijspraktijk en een verregaande *mindshift* met inclusie als richtinggevend principe. Deze visie gaat uit van brede en inclusieve scholen en onderwijsinstellingen die vanuit een breed ondersteuningsaanbod een plaats biedt voor alle kinderen, jongeren en volwassenen met aandacht voor ieders specifieke onderwijs- en opvoedingsbehoeften. De onderwijsinstellingen moeten lerenden 'insluiten' door een gedifferentieerde werking voorop te zetten om te kunnen participeren aan het onderwijsgebeuren.

Met deze aanvragen voor een dko 'op maat' willen academies heel specifiek de grote nood aanklaarten naar onderwijspersoneel met een specifieke expertise om aangepaste en kwalitatieve lessen aan te bieden.²

De Vlor ondersteunt ten volle het signaal (de hulpkreet) van de academies, maar ziet zich in de onmogelijkheid om de ingediende dossiers voor een niet-bestaand aanbod 'op maat' te adviseren. Dat omdat we oordelen dat programmaties niet de juiste manier zijn om de prangende problematiek in verband met de onderwijskansen van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het dko aan te pakken. We vinden het bijzonder jammer dat academies op dit moment geen andere weg zien om tot oplossingen te komen voor die zorgproblematiek en dringen aan tot grote spoed om de problematiek aan te pakken. Indien de nodige aanpassingen in de regelgeving niet gerealiseerd worden, zal het huidige scenario zich volgend jaar ongetwijfeld nog sterker herhalen. Intussen blijven die leerlingen en de zorgexpertise in de kou staan.

Het geïntegreerd zorgbeleid moet dringend een plaats en navenante middelen krijgen in het dko. De Vlor vindt het belangrijk dat het zorgbeleid over de onderwijsniveaus heen bekeken wordt zodat er voor de leerlingen een gelijkgerichte continue zorg gegarandeerd wordt. Daarvoor heeft het dko (onder meer) nood aan een aangepaste pedagogische en paramedische omkadering voor leerlingen met een beperking.

² Deze problematiek werd al gesignaleerd in Vlor, Raad Levenslang en Levensbreed Leren. [Advies over de conceptnota deeltijds kunstonderwijs](#), 20 oktober 2015; [Advies over het voorontwerp van decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs](#), 27 juni 2017 en [Advies over de implementatie van het decreet deeltijds kunstonderwijs](#), 15 mei 2019.

De Vlor vraagt om dringend een grondig debat op te starten met alle partners om tot oplossingen te komen voor de zorgnoden in het dko. Ook vraagt de Vlor naar mogelijkheden tot samenwerking tussen academies en centra voor leerlingenbegeleiding (clb).³

3.2 Kwaliteitsvolle aanvragen met innovatieve drang

De Vlor toont zich over het algemeen tevreden met de overige ingediende aanvragen. Het gaat globaal gezien over sterke dossiers, met een eenduidige structuur die goed te vergelijken is. Uit de aanvragen blijkt vooral een innovatieve drang, waarbij de mogelijkheden die geboden worden in het decreet deeltijds kunstonderwijs goed benut worden.

Ewoud De Sadeleer
secretaris Raad Levenslang Levensbreed Leren

Kurt Berteloot
voorzitter Raad Levenslang en Levensbreed Leren

³ Zie ook Vlor, Raad Levenslang en Levensbreed Leren. [Advies over het voorontwerp van decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs](#), 27 juni 2017 en [Advies over de implementatie van het decreet deeltijds kunstonderwijs](#), 15 mei 2019.